

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(leden – únor 2018)

Bulharsko předsedá Radě EU

Bulharsko se po Estonsku od 1. ledna 2018 ujalo předsednictví v Radě EU. Během půlročního mandátu se chce zaměřit na zachování a upevnění jednoty Evropské unie a vzájemné solidarity členských zemí. Bulharsko hodlá podporovat aspirace svých balkánských sousedů na členství v unii. Předsedající členský stát svolává a řídí veškerá jednání Rady Evropské unie, usiluje o vytváření všeobecně přijatelných kompromisů jménem Evropské unie a jedná s dalšími zeměmi a mezinárodními organizacemi.

Více informací o bulharském předsednictví je k dispozici na oficiálních stránkách v anglickém jazyce: <https://eu2018bg.bg/en>

Výroční zpráva Evropské komise o vzdělávání v právnických profesích

Evropská komise dne 10. ledna 2018 publikovala již v pořadí šestou Výroční zprávu o evropském vzdělávání v právnických profesích, tentokrát za rok 2017. Jeden z cílů Strategie, která poběží do roku 2020, konkrétně zaškolit polovinu zástupců evropských právnických profesí v evropském právu, byl již úspěšně dosažen. Komise se chce přesto v budoucnu zaměřit zejména na zmenšení rozdílů mezi jednotlivými členskými státy a zaměřit se jak na vzdělávání koncipientů a čekatelů, tak i celoživotní vzdělávání advokátů, soudců a státních zástupců, notářů a dalších.

Výroční zpráva je k dispozici v anglickém jazyce: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1485f2c6-fccc-11e7-b8f5-01aa75ed71a1/language-en>

Návrh nařízení o vzájemném uznávání příkazů k zajištění a konfiskaci

Dne 12. ledna 2018 vydal výbor LIBE zprávu ohledně návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o vzájemném uznávání příkazů k zajištění a konfiskaci, jehož smyslem je usnadnit orgánům členských států vyhledávání a konfiskaci zisku plynoucího zločincům z přeshraniční závažné organizované trestné činnosti. Návrh se zaměřuje na finanční motivaci, která je pro trestnou činnost stěžejní, na ochranu hospodářství před pronikáním korupce a organizovaného zločinu a na navrácení zisku z trestné činnosti orgánům veřejné moci sloužícím občanům. Zpráva výboru LIBE

nicméně obsahuje velké množství navrhovaných změn. Výbor doporučuje návrh postoupit Evropskému parlamentu pouze pokud Komise nahradí svůj návrh jiným textem, nebo jej podstatně změní.

Více informací je k dispozici na internetových stránkách v českém jazyce: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A8-2018-0001+0+DOC+XML+V0//CS>

Evropský parlament přijal usnesení o provádění směrnice o odborných kvalifikacích a nutnosti reformy odborných služeb

Dne 18. ledna 2018 Evropský parlament ve Štrasburku přijal usnesení, v rámci kterého zdůrazňuje, že vedle účinného regulačního rámce v EU a členských státech jsou zapotřebí i účinné a koordinované politiky, jež podpoří odborníky v EU a posílí konkurenceschopnost, inovační kapacity a kvalitu odborných služeb v EU. Vyzývá Komisi a členské státy, aby náležitě zohlednily doporučení pracovní skupiny pro posílení podnikání ve svobodných povoláních. Dále zdůrazňuje význam vzdělávání, rozvoje dovedností a podnikatelské přípravy, aby byla nadále zajištěna konkurenceschopnost odborníků v EU a jejich schopnost čelit transformačním změnám, které ovlivňují svobodná povolání v důsledku inovací, digitalizace a globalizace. Poukazuje na to, že je nezbytná lepší porovnatelnost úrovně odborné kvalifikace a vyzývá členské státy, aby vypracovaly řádné analýzy trhu, aby zajistily rychlejší adaptaci poskytovatelů služeb na potřeby trhu, a aby vypracovaly politiky, které v nadcházejících desetiletích zajistí celosvětovou konkurenceschopnost odborných služeb EU.

Celý text usnesení je k dispozici v českém jazyce na internetových stránkách: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2018-0019+0+DOC+XML+V0//CS>

Příslušnost, uznávání a výkon rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, a mezinárodní únosy dětí

Dne 18. ledna 2018 Evropský parlament přijal legislativní usnesení o návrhu na přijetí přepracovaného znění nařízení Rady o příslušnosti, a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí.

Celý text je k dispozici v českém jazyce zde: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2018-0017+0+DOC+XML+V0//CS>

Návrh Směrnice Rady o sazbách DPH

Dne 18. ledna 2018 zveřejnila Evropská komise návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o sazby daně z přidané hodnoty. Současná iniciativa je součástí balíčku týkajícího se spravedlivého zdanění pro vytvoření jednotného prostoru pro DPH v EU, o kterém informoval předseda Komise ve svém prohlášení o stavu Unie z roku 2017. Balíček obsahuje dva návrhy na změnu směrnice o DPH. Jeden se týká konečného systému DPH pro přeshraniční obchod a druhý byl přijat spolu s touto iniciativou a týká se malých podniků. Součástí balíčku je také návrh nařízení Rady o boji proti podvodům v oblasti DPH. Podle nových harmonizovaných pravidel by členské státy musely zajistit, že snížené sazby budou ve prospěch konečných spotřebitelů a stanovení těchto sazeb bude sledovat cíl obecného zájmu. Kromě toho by členské státy musely zajistit, aby průměrná sazba DPH uplatňovaná na plnění, u nichž DPH nelze odečíst, byla vždy vyšší než 12 %.

Předmětná směrnice je k dispozici v českém jazyce zde: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/CS/COM-2018-20-F1-CS-MAIN-PART-1.PDF>

Příprava Evropské úmluvy o advokátní profesi

Dne 24. ledna 2018 přijalo Parlamentní shromáždění Rady Evropy (PACE) velkou většinou Doporučení, které vyzývá Výbor Ministrů k přípravě a přijetí Evropské úmluvy o advokátní profesi, včetně zavedení efektivního kontrolního mechanismu. Parlamentní shromáždění navrhuje rovněž i zavedení mechanismu včasného varování pro řešení akutních hrozeb v oblasti bezpečnosti advokátů, jejich nezávislosti a možnosti vykonávat efektivně jejich profesní povinnosti. Tento mechanismus by byl vytvořen na podobné bázi, jako Platforma Rady Evropy na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinářů. Doporučení doslova zmiňuje, „aby veřejnost mohla mít důvěru v řádný výkon spravedlnosti, musí důvěřovat tomu, že jejich právní zástupce bude mít možnost jim poskytnout efektivní obhajobu“. Výbor Ministrů Rady Evropy bude mít nyní šest měsíců na to, vyjádřit se k doporučení výboru PACE.

CCBE, která byla iniciátorem vzniku této Úmluvy, vydala k dosavadnímu průběhu tiskové prohlášení, které je dostupné v anglickém jazyce zde: http://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/Pressreleases/2018/EN_PDS_20180124_PR_0318.pdf

Komise vydala pokyny k novým pravidlům na ochranu osobních údajů

Dne 24. ledna 2018 vydala Komise pokyny k novým pravidlům na ochranu osobních údajů. Ty mají umožnit přímé a bezproblémové uplatňování nových pravidel na ochranu údajů v celé Unii. Komise rovněž spouští nový on-line nástroj určený malým a středním podnikům. Nové nařízení sice stanoví jednotný soubor pravidel přímo

použitelných ve všech členských státech, přesto bude v některých aspektech vyžadovat značné úpravy, jako jsou změny stávajících zákonů ze strany členských států, či zřízení Evropského sboru pro ochranu osobních údajů. Pokyny rekapituluje hlavní inovace a příležitosti, které se díky novým pravidlům naskýtají, shrnuje dosavadní průběh přípravných prací a uvádějí, co musí Evropská komise, vnitrostátní orgány pro ochranu údajů a další orgány v členských zemích ještě vykonat. Komise vyčleňuje 1,7 milionu eur jednak na financování úřadů pro ochranu údajů, jednak na proškolení odborníků v této oblasti. Vnitrostátní orgány mají k dispozici další 2 miliony eur, které mohou využít při oslovování podniků. Obecné nařízení o ochraně údajů umožňuje volný pohyb osobních údajů na celém jednotném digitálním trhu.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-386_cs.htm

Příprava návrhu nařízení Evropské komise pro online platformy

Evropská komise v současné době připravuje návrh nařízení, jehož zveřejnění se očekává v průběhu dubna, a který se zaměřuje na zajištění spravedlnosti a transparentnosti v oblasti trhu s online zprostředkovatelskými službami a spadá tak do širší strategie Jednotného digitálního trhu. Dle Komise potřeba regulace vznikla ze stále narůstající oblíbenosti online platform, jako vhodného způsobu navázání kontaktu s budoucími klienty. Tyto platformy fungují jako zprostředkovatelé, kteří bezprecedentně těží z nárůstu datové komunikace. Jen zlomek online platform přitom zaznamenává úspěch – vzniká tak větší závislost výrobců na vůli těchto velkých a úspěšných platform, což může vyvolávat otázky v oblasti hospodářské soutěže. Návrh se zaměřuje na vztah online platform a jejich obchodní partnery a vzájemném nastavení jejich práv a povinností. Nařízení bude dopadat pouze na společnosti s více jak 10 zaměstnanci, nebo ročním obrátem přesahujícím 2 miliony euro.

Důsledky vystoupení Velké Británie z EU v Prostoru svobody, bezpečnosti a práva

Na žádost Výboru LIBE Evropského parlamentu, vypracoval Odbor politiky pro oblast občanských práv a ústavních záležitostí Evropského parlamentu studii, která zkoumá dopady vystoupení Velké Británie z EU na Prostor svobody, bezpečnosti a práva, zejména na ochranu osobních údajů pro účely vymáhání práva. Studie popisuje jednotlivé oblasti politik, do kterých je aktuálně Velká Británie zapojena (např. justiční spolupráce v civilních a trestních věcech, oblast migrační a azylové politiky, uznávání soudních rozhodnutí, spolupráce policejních orgánů, oblast ochrany osobních údajů, apod.), východiska a strategie vyvázání se z těchto oblastí a možností zapojení do Prostoru svobody, bezpečnosti a práva po vystoupení z EU.

Kompletní studie je k dispozici v anglickém jazyce zde: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596824/IPOL_STU\(2017\)596824_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596824/IPOL_STU(2017)596824_EN.pdf)

Návrh Směrnice ohledně smlouvy o poskytování zboží s digitálním obsahem

Dne 24. ledna 2018 informovali zpravodajové na jednání výboru JURI o stavu jednání triologu ohledně návrhu Směrnice o smlouvách o poskytování zboží s digitálním obsahem, tedy jednoho z návrhů tzv. digitálního kontraktu, které představila Evropská komise v prosinci 2015. V říjnu 2017 ještě došlo k úpravě textu návrhu, jelikož do něj byl zařazen i osobní, bezprostřední prodej zboží s digitálním obsahem. Zpravodajové zmínili, že další jednání a pravděpodobně i poslední, je naplánováno na 6. března 2018, následně bude text podroben schvalovacímu procesu Evropského parlamentu a Rady.

Více informací je k dispozici v Newsletteru výboru JURI na internetových stránkách v anglickém jazyce: <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/136761/juri-committee-newsletter-january.pdf>

Tiskové prohlášení CCBE ohledně podpory Microsoftu proti USA v případě vyšetřování a zabavování elektronických komunikací

Dne 25. ledna 2018 vydala CCBE tiskovou zprávu, ve které informuje o své podpoře společnosti Microsoft v případě týkajícím se vyšetřování a zabavování elektronických komunikací. CCBE intervenovala prostřednictvím amicus curiae před Nejvyšším soudem Spojených států amerických. CCBE zmiňuje, že analýza vlády Spojených států je postavena na nesprávné argumentaci a že tento případ by v případě prohry společnosti Microsoft byl potenciálně nebezpečný, jelikož by mohl dramaticky rozšířit možnosti americké vlády ohledně zabavování elektronické komunikace, která je uložena mimo území Spojených států. Extrateritoriální aplikace povolení k prohlídce by dle CCBE mohla ohrozit práva na ochranu soukromí Evropanů a právo advokátů a jejich klientů na zachování důvěrnosti jejich vzájemné komunikace.

Celá tisková zpráva je k dispozici v anglickém jazyce: http://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/Pressreleases/2018/EN_SVL_20180125_PR_0418.pdf

Neformální ministerské zasedání v Sofii

Ve dnech 25.- 26. ledna 2018 se v Sofii uskutečnilo neformální zasedání Ministrů spravedlnosti a Ministrů vnitra. Na programu jednání byly první den zejména otázky azylové, migrační a bezpečnostní politiky; revize Nařízení Brusel IIa, jež je jednou z priorit bulharského předsednictví v justiční oblasti; justiční spolupráce mezi členskými státy EU v oblasti rodinného práva; umělá inteligence, robotika a jejich vztah k justici. V rámci tohoto setkání rovněž Nizozemsko oznámilo, že zvažuje své zapojení do přípravy Úřadu evropského veřejného žalobce. Ministři si rovněž sdělili názory na spolupráci EPPO s dalšími unijními orgány a institucemi, jako jsou např. OLAF, Eurojust a Europol, aby nedocházelo k duplicitě jejich vyšetřovací činnosti.

Veškeré dostupné informace z tohoto neformálního zasedání jsou k dispozici v anglickém jazyce: <https://eu2018bg.bg/en/events/47>

Pravidla o ochraně údajů v době digitalizace a globalizace

Dne 26. ledna 2018 vydali komisař Timmermans, Ansip, Jourová a Gabrielová společné prohlášení u příležitosti Dne ochrany údajů 2018. Reforma pravidel ochrany údajů byla schválena v dubnu 2016. Nová pravidla ochrany údajů se v EU začnou uplatňovat od 25. května 2018.

Více informací o vývoji v oblasti ochrany dat je k dispozici na internetových stránkách v anglickém jazyce zde :https://ec.europa.eu/commission/priorities/justice-and-fundamental-rights/data-protection/2018-reform-eu-data-protection-rules_en

Veřejná konzultace ohledně vzdělávání právních odborníků v oblasti práva EU

Evropská komise spustila od 1. února 2018 veřejnou konzultaci, zaměřenou na vzdělávání právních odborníků v oblasti práva EU – od hodnocení k nové strategii na období 2019–2025. Smyslem konzultace je zjistit preference směřování budoucí strategie (navazující na tu stávající), proto Komise vyzývá všechny advokáty a zástupce jiných právnických profesí, aby se k této konzultaci vyjádřili. Vzdělávání právních odborníků v oblasti práva EU je nezbytné k zajištění správného a soudržného uplatňování evropských právních předpisů a bezproblémového řízení přeshraničních soudních sporů. Konzultace poběží do 26. dubna 2018.

Veškeré informace ke konzultaci jsou dostupné v češtině zde: https://ec.europa.eu/info/consultations/training-justice-professionals-eu-law-evaluation-new-2019-2025-strategy_cs

Nový vyšetřovací výbor Evropského parlamentu TAXE 3

Evropský parlament se dne 7. února 2018 shodl na vytvoření nového vyšetřovacího výboru Evropského parlamentu pro finanční zločiny, daňové úniky a vyhýbání se daňovým povinnostem s názvem TAXE 3. Výbor svou činností naváže na předchozí výbory TAXE 1, TAXE 2 a výbor PANA. Z činnosti výboru PANA se pak tento nový vyšetřovací výbor zaměří zejména na implementaci publikovaných doporučení.

Newsletter CCBE

CCBE zveřejnila svůj Newsletter za prosinec 2017 – leden 2018 a dále za únor 2018. Všechny Newslettery CCBE jsou k dispozici v češtině na internetových stránkách:

http://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/Newsletter/CCBEINFO68/CZ_newsletter_68.pdf

Výroční zpráva CCBE za rok 2017

CCBE vydala Výroční zprávu o své činnosti za rok 2017. Ve zprávě jsou zhodnoceny jednotlivé okruhy činností, do kterých se CCBE v loňském roce zapojila – balíček služeb; revize směrnice proti praní špinavých peněz; vývoj v kauze Panama papers a s tím spojené regulační kroky; ochrana ohrožených advokátů v členských státech, i mimo ně; iniciativa pro přípravu Evropské úmluvy o advokátní profesi a další.

Celá výroční zpráva CCBE je k dispozici na internetové stránce v anglickém jazyce: http://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/Publications/2017_ANNUAL_REPORT.pdf

Evropská komise zveřejnila návrh dohody o vystoupení podle článku 50

Dne 28. února 2018 zveřejnila Evropská komise návrh dohody mezi EU a Velkou Británií o vystoupení podle článku 50. Dohoda o vystoupení se skládá ze šesti částí: úvodní ustanovení, práva občanů, dalších otázky související s rozlukou (například otázka zboží uvedeného na trh přede dnem vystoupení), finanční vypořádání, přechodná ujednání a institucionální ustanovení. Součástí dohody je i protokol o Irsku / Severním Irsku. Tento protokol uvádí do praxe třetí možnost, jak se vyhnout vytvoření tvrdé hranice na irském ostrově, která je uvedena ve společné zprávě. Společná zpráva ji zmiňuje jako záložní řešení, které se použije v případě absence jiných schválených řešení. Návrh protokolu nepředjímá jednání o dalších dvou možnostech. Návrh dohody o vystoupení bude nyní zaslán k projednání v Radě (článek 50) a v řídicí skupině Evropského parlamentu pro Brexit a teprve poté bude předán Spojenému království za účelem vyjednávání. Evropská rada (článek 50) vyzvala Spojené království, aby jasněji vyjádřilo svůj postoj k rámci budoucích vztahů, a to s ohledem na její příští zasedání ve dnech 22. a 23. března, na němž se mají přijmout další zásady. Spojené království přestane být členem Evropské unie k 30. březnu 2019.

Návrh dohody je k dispozici na internetových stránkách Komise v anglickém jazyce: https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-withdrawal-agreement-withdrawal-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland-european-union-and-european-atomic-energy-community_en

JUDIKATURA:

ESLP: Szpiner proti Francii (stížnost č. 2316/15)

Kárné opatření uložené advokátovi pro sdělování urážlivých poznámek směrem k hlavnímu vyšetřovateli nebylo přehnané (excesivní)

Stěžovatel, pan Francis Szpiner, advokát, podal stížnost k ESLP pro porušení článku 10 Úmluvy (svoboda projevu). Jako advokát zastupoval rodinu oběti „gangu barbariánů“. Po skočení soudního řízení se vyjádřil do časopisu „Le Nouvel Observateur“, že hlavní vyšetřovatel spolupracoval s nacisty a že je „genetický“ zrádce. Na základě tohoto vyjádření bylo proti panu Szpinerovi zahájeno kárné řízení, ve kterém byl shledán vinným a bylo mu uloženo kárné opatření – napomenutí. Ve věci Szpiner proti Francii ELSP jednomyslně prohlásil stížnost pana Szpinera za nepřijatelnou.

ESLP: Smajić proti Bosně a Hercegovině (č. 48657/16)

ESLP prohlásil za nepřijatelnou stížnost advokáta, jehož předmětem bylo jeho obvinění z důvodu zveřejňování hanlivých/útočných komentářů na internetu

Stížnost advokáta směřovala k porušení čl. 10 Úmluvy (svoboda projevu), dále čl. 6 odst. 1 a 3 (c) (právo na spravedlivý proces a volba právního zastoupení podle vlastního výběru). ESLP uvedl, že národní soudy správně posoudily případ pana Smajiće a daly mu dostatek prostoru k tomu, aby vyvrátil svá obvinění. Pan Smajić použil velmi útočných komentářů proti Srbům a dotkl se tak velmi citlivého tématu etnických vztahů vyplývajících z konfliktu mezi občany Srbska a Bosny a Hercegoviny. ESLP se ztotožňuje s výrokem národního soudu, který se domnívá, že útočné komentáře (i když hypotetické) nekonstituují vyjádření svobodného projevu k věci, nýbrž velmi nevhodnou formu dialogu hodnotící chování etnické skupiny.

ESLP: Ramanauskas proti Litvě (č. 55146/14)

V případě litevského advokáta odsouzeného za braní úplatku nedošlo k navádění k trestné činnosti

Ve věci Ramanauskas proti Litvě (55146/14) rozhodl ELSP jednomyslně, že nedošlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy (právo každého, aby jeho záležitost byla projednána nezávislým a nestranným soudem). Případ popisuje odsouzení stěžovatele za přijímání úplatku v době, kdy byl aktivním advokátem a jeho tvrzení, že byl k tomuto jednání pod tlakem naveden. ESLP rozhodl, že nedošlo k navádění k trestné činnosti a jeho odsouzení bylo de iure správné.

SDEU: Věc C-676/16 Corporate Companies v. Ministerstvo financí ČR (17. ledna 2018)

Předmětem řízení byla žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ohledně výkladu čl. 2 odst. 1 bodu 3 písm. c), jakož i čl. 3 bodu 7 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu. Soudní dvůr rozhodl, že předmětný článek směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že do působnosti těchto ustanovení spadá taková osoba, jako je osoba dotčená ve věci v původním řízení, jejíž podnikatelská činnost spočívá v prodeji obchodních společností, které sama založila bez předchozí objednávky ze strany potenciálních klientů za účelem jejich prodeje těmto klientům, přičemž tento prodej realizuje převodem svého podílu v prodávané společnosti.

SDEU: Věc C-498/16 Maximilian Schrems proti Facebook Ireland Limited (25. ledna 2018)

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týkala výkladu článků 15 a 16 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Maximilianem Schremsem a společností Facebook Ireland Limited, který se týká návrhů na určení, ukončení jednání, poskytnutí informací, předložení účetnictví, jakož i na zaplacení částky 4 000 eur, které se týkají soukromých účtů na Facebooku M. Schremse a dalších sedmi osob, které na něj postoupily své nároky týkající se těchto účtů. Soudní dvůr rozhodl tak, že Maximilian Schrems může podat individuální žalobu proti společnosti Facebook Ireland v Rakousku. Naproti tomu se v jeho případě, kdy je postupníkem nároků jiných spotřebitelů, nemůže pro účely podání kolektivní žaloby použít soudní příslušnost vztahující se na spotřebitele.

Odbor mezinárodních vztahů ČAK